

PERSBERICHT/ UITNODIGING

LEEUWARDEN, 22 maart 2018

Tentoonstelling over 'het Nieuwe Nederland'

Zin in de toekomst met 'Places of Hope'

De komende decennia staat er voor Nederland veel op het spel op het gebied van ruimte, economie en leefomgeving. Er moeten één miljoen nieuwe woningen worden gebouwd, maar waar? En hoe? De schaalvergroting en intensivering van de landbouw heeft zijn grenzen bereikt. En wat te denken van het klimaat? In navolging van het klimaatakkoord van Parijs (2015) willen wij Nederlanders in 2030 maar liefst de helft minder broeikasgas uitstoten. Ga er maar aan staan. Sommigen zinkt de moed bij dergelijke opgaven in de schoenen. De tentoonstelling Places of Hope kiest een geheel andere invalshoek. "De oplossingen voor Nederland liggen niet in de statistiek, maar in de verbeelding", aldus curator Maarten Hajer. "Wie de tentoonstelling bezoekt gaat anders denken; gaat anders voelen." 'Places of Hope' wordt op 4 april feestelijk geopend en is tot en met 25 november te zien in de Kanselarij Leeuwarden, als onderdeel van het programma van Culturele Hoofdstad Leeuwarden-Fryslân 2018.

'Places of Hope' is een geschiedenisles, zelfhulp cursus, workshopruimte en manifestatie in één. Je leert er over de naoorlogse wederopbouw van Nederland en de opkomst en betekenis van protestbewegingen. Je ziet hoe Nederland transformeert van een land vol grootschalige industrieën en infrastructuur tot netwerk van gemeenschappen die zelf hun eigen energie opwekken en omgeving aanpakken. En je maakt kennis met de personen achter plekken waar het nieuwe Nederland nu al zichtbaar is, van de dorpsmolen in het Friese dorp Reduzum tot de 'circulaire' werkplekken rondom Schiphol. Je kunt experimenteren met nieuwe gereedschappen en ervaren hoe en waar we in de toekomst zullen wonen en werken.

Curatoren van 'Places of Hope' zijn wetenschapper Maarten Hajer en curator en onderzoeker Michiel van Iersel. "Als wetenschapper weet ik dat nieuwe toekomstbeelden heel belangrijk zijn voor een doorbraak in de besluitvorming. Daarom wilde ik een groep om me heen die de toekomst positief kon visualiseren", aldus Hajer. Toen het Ministerie (toen nog: Infrastructuur en Milieu) hem uitnodigde een tentoonstelling te maken kon Hajer, hoogleraar Urban Futures aan de Universiteit van Utrecht, de daad bij het woord voegen. Samen met Michiel van Iersel (Non-fiction) ging hij aan de slag. "Zo is een tentoonstelling ontstaan die je kunt ervaren als een spannende ontdekkingsstocht, die af en toe ook ongemakkelijke conclusies oproept", aldus Van Iersel. Hij realiseert zich dat de toekomst vol complexe dilemma's is en daarover mag gediscussieerd worden. In Places of Hope wordt er zelfs een debat-arena voor gebouwd. 'We maken een statement over de kansen van een nieuwe 'ecologische beschaving', zegt Hajer.

Landmakers

Places of Hope staat voor een nieuwe culturele benadering bij de inrichting van het land. Nadruk hierbij ligt op de regio. Hier kan een radicale verandering in denken en doen tot stand komen. En volgens Hajer en Van Iersel is die revolutie al begonnen, diep in de haarvaten van Nederland, bij de zogenaamde 'landmakers'. De curatoren zetten deze dertig personen op een voetstuk.

Het zijn pioniers, van architect tot burgemeester en van planoloog tot kunstenaar, die zich hebben verbonden aan een slimmere en schonere toekomst voor Nederland en daar ieder vanuit hun eigen

specialisme aan werken. Samen met honderden anderen is deze groep aangesloten bij het door de overheid aangestuurde proces 'Wij maken Nederland'. Dat proces loopt na 2018 nog enkele jaren door. In de tentoonstelling laten deze pioniers zien hoe steden ingericht kunnen worden, hoe huizen er over tien jaar uitzien, hoe de landbouw meer kan bijdragen aan biodiversiteit, maar ook wat er geleerd kan worden van een gebied als de Wadden, waar opmerkelijk veel initiatieven op het gebied van duurzaamheid slagen. "We moeten écht andere mensen aan het woord laten. Juist door te luisteren naar creatieve en eigenzinnige geesten krijgen we zicht op aantrekkelijke alternatieven voor hoe we nu leven", zegt Hajer.

'Zet de kaart van Nederland maar op de kop'

Volgens Van Iersel is het geen toeval dat veel innovaties zich in de regio van Nederland afspelen. "Zet de kaart van Nederland maar op de kop. En stap af van het idee dat revoluties alleen in de grote stad ontstaan. De noodzakelijke omslag in het denken is al begonnen in de regio", aldus de curator. "Dat begint bij mensen die elkaar iedere dag in de straat, in het dorp of op het eiland tegenkomen en die zélf problemen willen oplossen. Denk aan gebrekkig internet of leegloop in dorpen, of het verdwijnen van de grutto. Maar ook aan het besef dat we meer met minder zullen moeten doen. *Ontspullen*, dicht bij de natuur leven. In de regio vonden we heel veel spannende projecten die dat goed aanvoelen. En die laten zien wat je kunt realiseren als je op een andere manier gaat samen werken. Ook in Noord-Nederland, en in het bijzonder Friesland, is veel gaande. Daar kan de rest van Nederland en het buitenland nog wat van leren."

Hajer vindt dat zijn opdrachtgevers, het Ministerie (nu: het Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)) en de gemeente Leeuwarden een pluim verdienen voor de steun die zij het initiatief gaven. "De overheid realiseert zich heel goed dat beleidsnotities en klimaatakkoorden weliswaar noodzakelijk zijn, maar dat de taal van deze zogenaamde technocratische 'systeemwereld' nauwelijks aanspreekt. Daar krijg je mensen niet mee in beweging. Places of Hope is een culturele manifestatie en het begin van nieuwe inspirerende verhalen. Een acht maanden durende zoektocht naar antwoorden op de vraag hoe we Nederland kunnen vormgeven zodat het voelt als een thuis voor iedereen."

Places of Hope ('Zin in de toekomst!')

4 april t/m 25 november 2018

De Kanselarij

Turfmarkt 11

8911 KS Leeuwarden (Culturele Hoofdstad van Europa, 2018)

www.placesofhope.nl

Open: donderdag t/m zondag van 12.00 tot 18.00 uur.

Toegang: gratis
